

YBS Hukuk, Adana Avukatlık Bürosu Av. Yakup Buğrahan SEVDİ

<https://www.ybshukuk.com.tr/danistay-6-daire-2025-7399-imar-plani-davasi-planin-tumune/>

Danıştay 6. Dairesi 2025/7399 K. | İmar planı davası: planın tümüne ehliyet ve askıdaki itirazın dava süresine

Danıştay, 6. Dairesi, Esas No: 2025/2199, Karar No: 2025/7399, Karar Tarihi: 25.12.2025

Kararın resmi kaynağı

Danıştay 6. Daire Başkanlığı 2025/2199 E. , 2025/7399 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

ALTINCI DAİRE

Esas No : 2025/2199

Karar No : 2025/7399

TEMYİZ EDEN (DAVALI) :... Büyükşehir Belediye Başkanlığı

VEKİLİ :Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACILAR) :1-... 2-...

3-... 4-...

5- ...

VEKİLLERİ :Av. ...

İSTEMİN KONUSU :... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Ordu ili, Altınordu ilçesi, ... Mahallesi, ... ada ... parsel sayılı taşınmazı kapsayan alanda yapılan Ordu Büyükşehir Belediye Meclisinin ... tarih ve ... sayılı kararı ile onaylanan 1/5000 ölçekli revizyon nazım imar planının tamamı ve taşınmaza ilişkin kısmının ve plana yapılan itirazın reddine ilişkin ... tarih ve ... sayılı büyükşehir belediye meclisi kararının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesince verilen ... tarih ve E:...,K:... sayılı kararda; planlamanın geneline karşı açılan dava neticesinde 1/5000 ölçekli imar planının bir bütün olarak yargı kararıyla iptaline karar verilmesi karşısında, söz konusu planlama alanında kalan uyuşmazlık konusu taşınmazın bulunduğu alanda yapılan dava konusu 1/5000 ölçekli revizyon nazım imar planında parsel bazında ve tamamı yönünden de hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemlerin iptaline karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava Dairesi kararının özeti: İstinaf başvurusuna konu İdare Mahkemesi kararının hukuka ve usule uygun olduğu ve istinaf dilekçelerinde ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği gerekçesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun açıklamalı reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI :Temyize konu kararın usul ve hukuka aykırı olduğu iddiasıyla bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI: Temyiz edilen kararda bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, usul ve kanuna uygun olan kararın onanması gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ ...'İN DÜŞÜNCESİ :Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare

Mahkemesi İdari Dava Dairesi kararının kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY :

Ordu ili, Altınordu ilçesi, ... Mahallesi, ... ada ... parsel sayılı taşınmazı kapsayan alana yönelik olarak 1/5000 ölçekli revizyon nazım imar planı ... tarih ve ... sayılı Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi kararı ile onaylanarak 10/06/2021-09/07/2021 tarihleri arasında askıya çıkarılmıştır.

Davacılar tarafından dava konusu planlara karşı askıda yapılan itiraz, ... tarih ve ... sayılı Ordu Büyükşehir Belediye Meclisi kararıyla reddedilmiştir. İtirazın reddinin bildirilmesi üzerine 02/12/2021 tarihinde anılan 1/5000 ölçekli revizyon nazım imar planının tamamı ve taşınmaza ilişkin kısmının ve plana yapılan itirazın reddine ilişkin ... tarih ve ... sayılı büyükşehir belediye meclisi kararının iptali istemiyle bakılmakta olan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davalar iptal davası olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun 14. maddesinin 3. fıkrasında; dilekçelerin Danıştayda daire başkanının görevlendireceği bir tetkik hakimi, idare ve vergi mahkemelerinde ise mahkeme başkanı veya görevlendireceği bir üye tarafından a) görev ve yetki, b) idari merci tecavüzü, c) ehliyet, d) idari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı, e) süre aşımı, f) husumet, g) 3 ve 5'inci maddelere uygun olup olmadıkları yönlerinden sırayla inceleneceği belirtilmiş, aynı maddenin 6. fıkrasında; yukarıdaki hususların ilk incelemeden sonra tespit edilmesi halinde de davanın her safhasında 15. madde hükmünün uygulanacağı düzenlenmiş, 15. maddenin 1. fıkrasının (b) bendinde ise, dilekçelerde 14. maddenin 3/c bendine aykırılık görülmesi halinde davanın reddine karar verileceği hükme bağlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "Dava açma süresi" başlıklı 7. maddesinde dava açma süresinin özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştayda ve İdare Mahkemelerinde altmış gün olduğu; ilanı gereken düzenleyici işlemlerde dava süresinin, ilan tarihini izleyen günden itibaren başlayacağı; yine aynı Kanunun "Üst makamlara başvurma" başlıklı işlem tarihinde yürürlükte olan şekliyle 11. maddesinde, ilgililer tarafından idari dava

açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılmasının üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebileceği, bu başvurunun işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durduracağı, altmış gün içinde bir cevap verilmezse isteğin reddedilmiş sayılacağı hususu kurala bağlanmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Planların Hazırlanması ve Yürürlüğe Konulması" başlıklı 8. maddesinin (b) bendinde: "İmar Planları; Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından meydana gelir. Mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni plan kararlarına uygunluğu sağlanarak, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planları ilgili belediyelerce yapılır veya yaptırılır. Planlar, plan değişiklikleri ve plan revizyonları; kayıt altına alınmak ve arşivlenmek üzere Bakanlıkça oluşturulan elektronik ortama yüklenmek ve aynı sistem üzerinden Plan İşlem Numarası almak zorundadır. Planlar, belediye meclisince onaylanarak yürürlüğe girer. Bu planlar onay tarihinden itibaren belediye başkanlığınca tespit edilen ilan yerlerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. Belediye başkanlığınca belediye meclisine gönderilen itirazlar ve planları belediye meclisi onbeş gün içinde inceleyerek kesin karara bağlar." hükmü yer almaktadır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Dava konusu nazım imar planının tamamının iptali istemi yönünden yapılan inceleme;

Yukarıda aktarılan maddede yer alan ve iptal davasının sübjektif ehliyet koşulu olan "menfaat ihlali" doktrin ve içtihatlarda dava konusu işlemle davacı arasında kurulan kişisel, meşru, güncel bir menfaat ilişkisi olarak tanımlanmaktadır. Menfaatin kişisel ve meşru olması için hukuki bir durumdan ortaya çıkması gerekir. Sözü edilen menfaat ilişkisinin varlığı ve sınırları her olayda yargı yerince uyuşmazlığın niteliğine göre belirlenmektedir.

İptal davası açabilmesi için gerekli olan menfaat ilişkisi kişisel, meşru, güncel bir menfaatin bulunması halinde gerçekleşecektir. Başka bir anlatımla, iptal davasına konu olan işlemin davacının menfaatini ihlal ettiğinden söz edilebilmesi için, davacıyı etkilemesi, işlem ile davacı arasında ciddi ve makul bir ilişkinin bulunması gerekmektedir.

Taşınmaz maliki sıfatıyla, yani imar planının davacının taşınmazına ilişkin kullanım kararlarının iptali istemiyle açılan davalarda, incelemenin bu kullanım kararları ile sınırlı olarak yapılması gerekmektedir. Zira; kişilerin bunun dışında, imar planlarının kendilerini etkilemeyen kullanım kararlarının ya da tümünün iptalini istemekte kişisel, meşru ve güncel bir menfaatleri bulunmamaktadır.

Öte yandan; kişilerin belde sakini sıfatıyla, yani imar planının doğrudan kendi taşınmazına ilişkin olmayan ancak oturduğu çevreyi etkileyen kullanım kararlarının iptali istemiyle dava açmaları mümkün ise de; bu durumda da yine dava açan kişinin imar planının hangi kullanım kararlarının kendisini ne şekilde etkilediğini, yani iptalini istediği kullanım kararları ile arasında kişisel, meşru ve güncel bir menfaat bağının bulunduğu hususunu açıklaması gerekmektedir.

Dosyanın incelenmesinden; dava dilekçesinde dava konusu nazım imar planının tümüne yönelik genel olarak hukuka aykırılık iddialarında bulunulduğu, taşınmazının kullanım kararı veya plan değişikliğinin kendisini ve taşınmazını ne şekilde etkilediği hususunda bir açıklama yapılmadığı anlaşılmıştır.

Bu durumda; davacının planın tümünün iptalini istemekte kişisel, meşru ve güncel bir menfaati bulunmadığından bu kısma ilişkin olarak davanın ehliyet yönünden reddine karar verilmesi gerekmektedir.

Dava konusu nazım imar planının uyuşmazlık konusu taşınmaza yönelik kısmının iptali istemi yönünden yapılan inceleme;

Yukarıda anılan maddelerin birlikte değerlendirilmesinden, işlem tarihi itibarıyla imar planlarına karşı, bir aylık askı süresi içinde 2577 sayılı Kanunun 11. maddesi kapsamında başvuruda bulunulması ve bu başvuruya idari dava açma süresinin başlangıç tarihi olan son ilan tarihinden itibaren 60 gün içinde cevap verilmeyerek isteğin reddedilmiş sayılması halinde, bu tarihi takip eden 60 günlük dava açma süresi içinde veya son ilan tarihini izleyen 60 gün içinde cevap verilmek suretiyle isteğin reddedilmesi halinde bu cevap tarihinden itibaren 60 günlük dava açma süresi içinde idari dava açılabileceği sonucuna varılmaktadır.

Uyuşmazlıkta; 1/5000 ölçekli revizyon nazım imar planına ilan süresi içerisinde 2577 sayılı Kanunun 11. maddesi kapsamında yapılan itirazın, ilanın son günü olan 09/07/2021 gününü izleyen 60 gün içerisinde yanıtlanmayarak Kanunen reddedildiğinin kabul edildiği tarihi takip eden 60 günlük süre içerisinde açılması gerekirken, bu sürenin geçirilmesinden sonra, dava açma süresini yeniden canlandırması mümkün olmayan itirazın reddine yönelik belediye meclis kararının davacılara tebliği üzerine, 02/12/2021 tarihinde açılan davanın süre aşımı nedeniyle esasının incelenme olanağı bulunmamaktadır.

Bu itibarla, dava konusu işlemin iptali yolundaki ... İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf isteminin açıklamalı reddine ilişkin temyize konu Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava Dairesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1.2577 sayılı Kanunun 49. maddesine uygun bulunan davalının temyiz isteminin kabulüne,

2.Dava konusu işlemin yukarıda özetlenen gerekçeyle iptaline ilişkin Mahkeme kararına yönelik olarak yapılan istinaf başvurusunun açıklamalı reddi yolundaki temyize konu ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının BOZULMASINA,

3.Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava Dairesine gönderilmesine, 25/12/2025 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.